

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 353/2022
12.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић, Бисерке Живановић, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александра Јовановић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Никола Тесла“ из Новог Сада, коју заступа правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2784/21 од 02.11.2021. године, у седници од 12.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2784/21 од 02.11.2021. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 695/2021 од 14.09.2021. године у ставовима првом, другом, трећем и петом изреке тако што се одбија као неоснован тужбени захтев тужиље да се тужена обавезе да јој исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада за период од 01.01.2018. године до 31.12.2020. године у износу од 113.211,50 динара са законском затезном каматом од 09.02.2021. године до исплате и износ од 17.504,73 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости сваког појединачног износа до 08.02.2021. године. Одбија се као неоснован тужбени захтев тужиље да јој тужена исплати накнаду регреса за коришћење годишњег одмора у износу од 77.694,74 динара са законском затезном каматом од 09.02.2021. године до исплате и износ од 11.492,50 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости сваког појединачног износа до 08.02.2021. године. Одбија се захтев тужиље да јој тужена накнади трошкове парничног поступка у износу од 58.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 75.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 695/2021 од 14.09.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке тужена је обавезана да тужиљи накнади трошкове исхране у току рада за период од 01.01.2018. године до 31.12.2020. године у износу од 113.211,50 динара са законском затезном каматом од 09.02.2021. године до исплате и износ од 17.504,73 динара на име

обрачунате законске затезне камате од доспелости сваког појединачног износа до 08.02.2021. године. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиљи накнади трошкове регреса за коришћење годишњег одмора у износу од 77.694,74 динара са законском затезном камтом од 09.02.2021. године до исплате и 11.492,50 динара на име обрачунате законске затезне камате од доспелости сваког појединачног износа до 08.02.2021. године. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев преко досуђених износа са припадајућом каматом. Ставом петим изреке тужена је обавезана да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 58.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом шестим изреке тужиља је ослобођена обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2784/21 од 02.11.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу.

Против другостепене пресуде, заступник тужене је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су законски услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, због потребе уједначавања судске праксе. Зато је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је код тужене запослена на радном месту ... У спорном периоду, тужена је обрачунавала и исплаћивала плату тужиљи на тај начин што је основицу, коју објављује Влада Републике Србије, множила са коефицијентом радног места за послове спремачице, који износи 6,30% након чега је целокупно обрачунату плату са увећањима и накнадама упоређивала са минималном зарадом и по потреби попуњавала до износа минималне зараде. На обрачунским листама плата тужиље нису исказиване накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

С обзиром на наведено, нижестепени судови су закључили да тужиљи у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужиље помножи са ценом рада, плата није одговарала висини минималне зараде, на основу чега су закључили да у коефицијенту за обрачун плате тужиљи нису биле садржане предметне накнаде, па је тужбени захтев тужиље делимично усвојен.

По оцени Врховног касационог суда, ревизијом тужене основано се указује да је у нижестепеним пресудама погрешно примењено материјално право.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16) који се примењује и на школе-установе основане ради обезбеђивања и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, прописано је да

се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изеђу осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Чланом 4. став 2. истог закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије. Међутим, имајући у виду да истим није уговорено и право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде на запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиљу од 6,30, односно у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то нижестепени судови утврдили (параметрима Посебних Колективних уговора у РС: за делатност путне привреде, за јавна комунална предузећа и сл.), нити подразумева да део коефицијента тужиље поуздано не садржи предметне трошкове.

Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда тужиља нема право на тражене накнаде, јер јој је тужена плате обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентом (у којем су према законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега су пресуде преиначене, и тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Тужена је успела у спору, па је тужиља у обавези да јој накнади одређене трошкове потребне за вођење парнице, у смислу чл. 153., 154., 163. став 2. и 165. став 2. ЗПП и то на име одговора на тужбу и једног образложеног поднеска по 9.000,00 динара, за два одржана рочишта по 10.500,00 динара, за састав жалбе и ревизије по 18.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић